

Praha připraví novou rovnoměrnou síť adiktologických služeb

2.6.2022 - | Magistrát hlavního města Prahy

Analýza dostupnosti a potřebnosti adiktologických služeb, kterou pro Prahu připravila Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN, přinesla důležité poznatky: substituční léčba je dostupná pouze pro 16 % potřebných pacientů, detoxifikace jen pro 6 %.

Kontaktní centra jsou ve městě pouze tři ve srovnání s optimálním počtem devíti. Zcela chybí krátkodobá stabilizace nebo dlouhodobá péče o stárnoucí klientelu. Nízkoprahové služby se dlouhodobě pohybují na hraně potřebné personální i prostorové kapacity, kapacita ambulantních služeb je nedostatečná, zejména pro cílové skupiny dětí a dorostu a osob s duálními diagnózami. Omezená kapacita a dlouhé čekací doby byly zjištěny také u služeb detoxifikace, rezidenční léčby a následné péče.

Hlavní město Praha se s obtížemi při budování sítě adiktologických služeb potýká dlouhodobě. Situaci opakovaně zmiňují krajské i národní strategické materiály. V Praze doposud neexistoval odborný ani politický konsensus na podobě potřebné sítě adiktologických služeb. *„Potvrzuje se, že je třeba, aby jednotlivé městské části mnohem více spolupracovaly s magistrátem na řešení této problematiky. Když politikům na jedné straně vadí závislí lidé v ulicích, ale na druhé straně se bojí vytvořit ve své městské části zázemí, kde se o závislé lze postarat a z ulic je dostat, nemůžeme problém vyřešit,“* říká k tomu Milena Johnová, radní hl. m. Prahy pro oblast sociální politiky a zdravotnictví.

S ohledem na předchozí zkušenosti členové Komise Rady hl. m. Prahy pro protidrogovou politiku doporučili v loňském roce vytvořit návrh celopražské sítě služeb, tzv. optimální síť adiktologických služeb na území Prahy. Východiskem pro návrh jsou identifikované potřeby, včetně přítomnosti tzv. otevřené drogové scény, nebo odborná znalost poskytovatelů služeb, která stanovuje, jak by v optimálním případě mělo vypadat pokrytí Prahy jednotlivými typy služeb, tedy v jaké městské části a v jaké kapacitě mají být dostupné základní typy adiktologických služeb jak sociálního, tak i zdravotního charakteru.

„Z pohledu zástupce jednoho z poskytovatelů mohu konstatovat, že navýšení kapacit adiktologických služeb považuji za zcela zásadní, a to jak z pohledu nabídky odborné pomoci konkrétním lidem, tak i z hlediska řešení celospolečenských dopadů. Počet lidí, kteří se potýkají s důsledky nadužívání legálních i nelegálních návykových látek, je v hlavním městě natolik významný, že není možné na tuto situaci nereagovat,“ připomíná Vojtěch Janouškovec, ředitel PROGRESSIVE o.p.s.

„Rozšíření kapacity a spektra adiktologických služeb v hlavním městě přispěje k optimalizaci péče. Měla by týkat osob s rizikovým užíváním návykových látek a osob závislých na návykových látkách. Práce s uživateli návykových látek, včetně alkoholu a léků na předpis, nespočívá pouze v pobytové léčbě. Patří do ní ambulantní adiktologické programy zaměřené na redukci rizik užívání návykových látek a motivaci ke snížování užívání jejich množství, dále na motivaci k abstinenci či abstinenčně orientované programy,“ shrnuje Hana Karbanová, primářka z Psychiatrické nemocnice Bohnice a dodává: *„Pro některé skupiny uživatelů návykových látek jsou potřebné služby navazující na hospitalizace či pobyty v terapeutických komunitách jako jsou denní stacionáře, doléčovací skupinové a individuální aktivity, chráněné bydlení a zaměstnávání, sociální a dluhové poradenství. Komplexní a vzájemně provázaná síť péče pro uživatele z různých věkových a sociálních skupin se*

somatickými a psychiatrickými komorbiditami přispívá jak ke stabilizaci jejich stavu, tak k úspěšnosti léčby závislostí a navození a udržení abstinence.“

Jedná se o první model vytvořený pro území Prahy. *„Kromě samotných výsledků provedené analýzy je dobré zdůraznit, že navrhovaný směr je plně v souladu s mezinárodními trendy, kde se postupně usazuje tzv. dobrá praxe a začíná být stále více zřejmé, že kritickými parametry pro úspěšný rozvoj a udržitelnost adiktologických služeb je jednak diverzita služeb z hlediska jejich profilu, tj. respektující různé potřeby klientů a pacientů, dále menší kapacita a komplexnost, tedy důraz na spíše menší kapacitu a širší profil center, a také vazba na místní komunity a propojení s ostatními zdravotními a sociálními službami mimo adiktologii a provoz s podporou a zapojením místních samospráv, občanských iniciativ a širší komunity,“* dodává Michal Miovský, proděkan fakulty a přednosta Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN.

Hlavní město Praha disponuje veškerými potřebnými předpoklady a zdroji pro to, aby mělo jednu z nejlepších sítí adiktologických služeb v Evropě. Má k dispozici vysoce profesionální poskytovatele služeb, kteří jsou opakovaně zmiňováni jako vzor a příklad dobré praxe. V Praze působí mezinárodně uznávaná a ceněná odborná pracoviště, která jsou schopna poskytnout odpovídající odborné zázemí.

Po schválení Optimální sítě bude následovat jednávání mezi hlavním městem, městskými částmi a poskytovateli adiktologických služeb o konkrétních krocích, jak doplnit chybějící prvky sítě. *„Na základě mých letitých osobních zkušeností považuji za důležité, aby návrh sítě adiktologických center byl přijat konsenzuálně všemi starosty městských částí a aby každý přijal svůj díl odpovědnosti,“* připomíná Martina Těmínová, ředitelka SANANIM, z.ú.

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/praha_pripravi_novou_rovnou_sit.html